

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2005-711-0042
Dok.: PFN40117

Besvarelse af spørgsmål nr. 8 af 25. maj 2005 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af tinglysningsloven, konkursloven og andre love (Virksomheds-pant) (L 162).

Spørgsmål nr. 8:

”Hvilke konsekvenser vil det have, hvis 3 måneders fristen i konkursloven forlænges til 1 år?”

Svar:

Justitsministeriet forstår spørgsmålet således, at det tager sigte på reglen i konkurslovens § 71, stk. 1, om omstødelse af udlæg. Efter denne bestemmelse har udlæg, der er foretaget hos skyldneren senere end tre måneder før fristdagen, ingen retsvirkning over for boet. Dette gælder, selv om retten ifølge udlægget er overdraget til tredjemand.

Der er således tale om en objektiv omstødelsesregel, der ikke er betinget af, at der kan føres bevis for, at skyldneren på udlægstidspunktet var eller blev insolvent, ligesom det heller ikke har betydning, om udlægshaveren var i god tro med hensyn til skyldnerens insolvens.

Konkurslovens omstødelsesregler giver mulighed for omstødelse af dispositioner og retsforfølgning i den sidste tid forud for konkursen, der enten ugrundet forrykker forholdet mellem kreditorerne eller giver andre end kreditorer en fordel på kreditorernes bekostning. Omstødelse er således blevet beskrevet som ”en begrænset antedatering af konkursen til det tidspunkt, hvor betingelserne for konkurs efter en grov gennemsnitsmålestok har været til stede, og hvor mulighederne for konkurs derfor har kunnet virke bestemmende for parternes, navnlig de enkelte kreditorets, handlinger”, *jf. Mogens Munch, Konkursloven med kommentarer, ved Lars Lindencrone Petersen og Anders Ørgaard, 9. udgave, 2001, side 413.*

En tilsvarende 3 månedersfrist findes også i konkurslovens § 67, stk. 1, der vedrører betaling af gæld med usædvanlige betalingsmidler før normal betalingstid eller med beløb, som afgørende har forringet skyldnerens betalingsevne, forudsat at betalingen ikke under hensyn til omstændighederne fremtrådte som ordinær. Ligeledes indeholder konkurslovens § 70, stk. 1, der vedrører

omstødelse på objektivt grundlag af en panteret eller anden sikkerhedsret, som ikke er tilsagt ved gældens stiftelse, eller som ikke er sikret mod retsforfølgning uden unødigt ophold efter gældens stiftelse, en omstødelsesfrist på 3 måneder. Efter lovforslaget fastsættes også en 3 månedersfrist for omstødelse af fordringspant og virksomhedspant, jf. lovforslagets § 2, nr. 4 og 6 (den foreslåede § 70, stk. 1, 2. pkt., og § 70 a i konkursloven).

En frist på 6 måneder for omstødelse på objektivt grundlag findes i konkurslovens § 64, stk. 1, om gaver, i konkurslovens § 65 om skyldnerens afkald på arv, der er tilfaldet ham, og i konkurslovens § 66 om betaling af løn m.v. til nærstående, når betalingen åbenbart overstiger, hvad der efter omstændighederne må anses for rimeligt.

Omstødelsesreglerne fik deres nuværende udformning i konkursloven fra 1977, jf. lov nr. 298 af 8. juni 1977. Loven byggede bl.a. på betænkning nr. 606/1971 fra Justitsministeriets udvalg om konkurs og tvangsakkord. Om længden af fristerne for omstødelse – der tidligere som hovedregel var 8 uger – anførte udvalget, side 140 f.:

”I praksis har der vist sig et vist behov for, at sådanne dispositioner og retsforfølgningsskridt kan rammes i et noget længere tidsrum end 8 uger, uden at der skal føres bevis for ond tro m.v. De trykte domme vedrørende anvendelse af konkurslovens § 24 giver det indtryk, at skyldnerens økonomiske vanskeligheder i langt det overvejende antal tilfælde rækker væsentlig længere tid tilbage end 8 uger før konkursbegæringens indgivelse. Udvalget foreslår at fastsætte den almindelige frist til 3 måneder, idet man skønner, at debtors insolvens gennemgående i mere end 8 uger før det endelige sammenbrud har været bestemmende for handlinger af denne karakter og synlig for den, der begunstiges ved transaktionen. Dette synes også at være erfaringen i Norge, hvor omstødelsesfristen er 3 måneder.”

Efter Justitsministeriets opfattelse vil en forlængelse af fristen fra 3 måneder til 1 år ikke kunne begrundes med, at debtors insolvens normalt i en så lang periode før konkursen har været bestemmende for skyldnerens handlinger og synlig for den, der begunstiges.

En sådan forlængelse af fristen vil ligeledes harmonere dårligt med konkurslovens øvrige frister for omstødelse på objektivt grundlag. Det synes således vanskeligt at begrunde, at en udlægshaver i god tro i relation til omstødelsesfristen skulle stilles ringere end f.eks. en gavemodtager, jf. konkurslovens § 64.